

**УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПРЕЗИДЕНТЫ
УКАЗЫ**

**Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан
«Урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү
эшләрен башкаруга рөхсәт кәгазе бирү» дәүләт хезмәте күрсәтүнен
административ регламентын раслау турында**

Россия Федерациясе Урман кодексының 43 статьясы 3,4 кисәкләре, 83 статьясы 1 кисәге 5 пункты, 12 кисәге 4 пункты, «Дәүләт hем муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Табигать ресурслары hем экология министрлыгының «Жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү hем табу эшләрен башкару өчен урманнардан файдалану кагыйдәләрен hем урман кишәрлеген булеп бирмичә, жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү hем табу эшләрен башкару максатларында, сервитут урнаштырып hем урнаштырмыйча, урманнардан файдалану очраклары исемлеген раслау турында» 2020 елның 7 июлендәге 417 номерлы боерыгы нигезендә **карап бирәм:**

1. Күшымтада бирелүче Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан «Урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга рөхсәт кәгазе бирү» дәүләт хезмәте күрсәтүнен административ регламентын расларга.
2. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгына өлеге Указ нигезендә расланган административ регламентка, законнарда каралган очракларда, билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр керту турында тәкъдимнәрне вакытында бирүне тәэммин итәргә.
3. Өлеге Указ рәсми басылып чыккан көненнән 10 көн узгач үз кеченә керә.

**Татарстан Республикасы
Президенты**

Казан, Кремль
2022 ел, 21 октябрь
№ ПУ-760

Р.Н. Миңнеханов

Татарстан Республикасы
Президентының
2022 елның «21» октябрендәге
ПУ-760 номерлы Указы белән
расланды

**Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан
«Урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү
эшләрен башкаруга рөхсәт кәгазе биры» дәүләт хезмәте күрсәтүнең
административ регламенты**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан «Урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга рөхсәт кәгазе биры» дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентында (алга таба – дәүләт хезмәте) дәүләт хезмәте күрсәтүнең стандартларын, дәүләт хезмәте күрсәту буенча административ процедураның (гамәлләрнен) составы, эзлеклелеге һәм сроклары, аларны уздыру тәртибенә таләпләр, әлеге Административ регламентны үтәүне контролльдә тоту рөвешләре, Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының (алга таба шулай ук – Министрлык), аның вазыйфаи затларының, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту күпфункцияле үзәгенең (алга таба – күпфункцияле үзәк), күпфункцияле үзәк хезмәткәрләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судка кадәрге (судтан тыш) шикаять белдерү тәртибе билгеләнә.

Дәүләт хезмәте урман фондлары жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкарганда урман утыртмаларын кисү яисә капиталь төзелеш объектлары төзу күздә тотылмаган очракта күрсәтелә.

1.2. Дәүләт хезмәтеннән файдаланучылар – дәүләт хезмәте күрсәту түрүнда гариза (алга таба – гариза) белән Министрлыкка мөрәжәгать иткән физик затлар яисә юридик затлар (алга таба – гариза бируче) яисә аларның вәкаләтле вәкилләре (алга таба – вәкил).

1.3. Дәүләт хезмәте күрсәтуче Министрлык, аның структур бүлекчәләре түрүнда белешмә мәгълүмат Министрлыкның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында (<http://minleshoz.tatarstan.ru>), «Татарстан Республикасының дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасында (алга таба – Республика порталы) (uslugi.tatar.ru), «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) федераль реестры» федераль дәүләт мәгълүмат системасында (www.frgu.gosuslugi.ru), «Бердәм дәүләт һәм

муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасында (gosuslugi.ru) (алга таба – Бердәм портал) урнаштырыла.

1.4. Дәүләт хезмәте турындагы мәгълүматны түбәндәгечә алырга мөмкин:

1) Министрлыкның гариза биручеләр белән эшләү бүлмәләрендә урнаштырылган, дәүләт хезмәте турында визуаль һәм текст рәвешендәге мәгълүматлар кертелгән дәүләт хезмәте турындагы мәгълүмати элмә такталардан;

2) «Интернет» чөлтәреннән:

Министрлыкның рәсми сайтында;

Республика порталында;

Бердәм порталда;

3) Министрлыкка телдән мәрәжәгать иткәндә (шәхсән яки телефон аша);

4) Министрлыкка язмача мәрәжәгать иткәндә (шул исәптән электрон документ рәвешендә).

1.5. Министрлыкның рәсми сайтында, Министрлыкның гариза биручеләр белән эшләү бүлмәләрендәге мәгълүмати элмә такталарда, Республика порталында, Бердәм порталда гариза биручеләргә дәүләт хезмәте күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирү максатында түбәндәге белешмәләр урнаштырыла:

1) дәүләт хезмәтенең атамасы;

2) гариза биручеләрнең исемлеге;

3) дәүләт хезмәте күрсәту нәтиҗәсенең тасвиrlамасы;

4) дәүләт хезмәте күрсәтүнен, шул исәптән дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы дәүләт хакимиите органнарына һәм оешмаларга мәрәжәгать итү кирәк булачагын исәпкә алыш, срокы;

5) дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларның тулы исемлеге, әлеге документларны тутыруга таләпләр;

6) дәүләт хезмәте күрсәту барышында тормышка ашырылган (кабул ителгән) гамәлләргә (гамәл кылмауга) һәм каарларга судка кадәрге (судтан тыш) шикаять белдерү хокуку турында мәгълүмат;

7) Министрлыкның эш вакыты, Министрлык белгечләренең дәүләт хезмәте күрсәту мәсьәләләре буенча кабул итү графигы турында мәгълүмат.

Министрлыкның рәсми сайтында һәм Республика порталында әлеге пунктта күрсәтелгән мәгълүмат Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә урнаштырыла.

Министрлык күрсәтелгән мәгълүматның вакытында яңартылып торуын тәэмин итә.

1.6. Дәүләт хезмәте күрсәтуне җайга сала торган норматив хокукий актлар исемлеге (норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми рәвештә бастыру чыганакларын күрсәтеп) Министрлыкның рәсми сайтында, Республика порталында, Бердәм порталда, «Дәүләт һәм

муниципаль хезмәтләр (функцияләр) федераль реестры» федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырыла.

1.7. Дәүләт хезмәте күрсәткәндә (хезмәт курсәтүче орган уздырган анкета сораштыруы нәтижәсендә ачыкланган гариза бируче күрсәткән билгеләргә туры килә торган дәүләт хезмәте күрсәтү варианты нигезендә гариза биручегә дәүләт хезмәте күрсәтү) аны төрлөргө бүлү күздә тотылмый.

II. Дәүләт хезмәте күрсәтү стандарты

2.1. Дәүләт хезмәтенең атамасы: урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга рәхсәт кәгазе биру.

2.2. Дәүләт хезмәте Татарстан Республикасы Урман хужалығы министрлыгы тарафыннан күрсәтелә.

Дәүләт хезмәте күрсәту өчен жаваплы структур бүлекчә – Министрлыкның аренда мәнәсәбәтләре бүлеге (алга таба – Бүлек).

Дәүләт хезмәте гаризаларны кабул итү өлешендә күпфункцияле үзәк аша күрсәтелә.

2.3. Дәүләт хезмәте күрсәту максатларында Министрлык түбәндәге оешмалар белән хезмәттәшлек итә:

Дәүләт теркәве, кадастр hәм картография федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе;

Идел буе федераль округы буенча Жир асты байлыкларыннан файдалану департаменты;

Татарстан Республикасы дәүләт казна учреждениеләре – урманчылыклар (алга таба – урманчылыклар).

2.4. Дәүләт хезмәте күрсәтүнең нәтижәсе булып гариза биручегә Министрлыкның вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан кул куелган түбәндәге каарларны жибәрү тора:

Министрлык боерыгы рәвешендә рәсмиләштерелгән урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга рәхсәт кәгазе биሩ турында каарны (алга таба – рәхсәт кәгазе биሩ турында каар);

Министрлык хаты рәвешендә рәсмиләштерелгән урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга рәхсәт кәгазе бирудән баш тарту турында каарны (алга таба – рәхсәт кәгазе бирудән баш тарту турында каар);

2.5. Гариза биручегә дәүләт хезмәте түбәндәге юллар белән күрсәтелә:

1) гариза бируче дәүләт хезмәте күрсәтүне сорап гаризаны Министрлыкка шәхсән үзе, почта яисә күпфункцияле үзәк аша биргәндә дәүләт хезмәте күрсәтүнең нәтижәсе гариза биручегә шәхсән тапшырыла яисә почта аша, аңа тапшырылу турында хәбәрнамә теркәлгән заказлы хат рәвешендә кәгазь чыганакта жибәрелә;

2) гаризаны Республика порталы яисә Бердәм портал аша биргәндә:

гариза бириүчегө, аның дәүләт хезмәте күрсәтүне сорап кайсы портал аша мөрәжәгать итүенә бәйле рәвештә, Бердәм порталдагы яисә Республика порталындагы шәхси кабинетында дәүләт хезмәте күрсәтүне карап тикшерү барышы һәм дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсенең өзөр булуы турында хәбәрнамә жибәрелә;

дәүләт хезмәте күрсәтүнен нәтижәсе электрон документ рәвешендә гариза бириүченең Бердәм порталдагы яисә Республика порталындагы шәхси кабинетына жибәрелә;

гариза бириүче дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсен көгазь чыганакта алуны сайлаган очракта, дәүләт хезмәте күрсәтүнен нәтижәсе гариза бириүчегө шәхсөн тапшырыла яисә почта аша, аңа тапшырылу турында хәбәрнамә теркәп, заказлы хат рәвешендә жибәрелә.

2.6. Дәүләт хезмәте күрсәтү вакыты Министрлыкка гариза кергән көннән 15 эш көненнән дә артып китәргә тиеш түгел.

Дәүләт хезмәте күрсәтүгә гариза һәм тиешле документлар күпфункцияле үзәк аша бирелгән очракта, дәүләт хезмәте күрсәтү вакыты Министрлыкка гариза кергән көннән 15 эш көненнән дә артып китәргә тиеш түгел.

Дәүләт хезмәте күрсәтү вакытына түбәндәгеләр керә:

1) дәүләт хезмәте күрсәтүгә гаризаны һәм тиешле документларны кабул итү һәм теркәү – гариза кергән көннән бер эш көне;

2) дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы дәүләт хакимиите органнарына һәм оешмаларга ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы (алга таба – ВЭХС) аша ведомствоара сорату һәм язмача сорату формалаштыру һәм жибәрү – гариза теркәлгән көннән бер эш көне;

3) дәүләт хезмәте күрсәтүгә гаризаны һәм тиешле документларны карап тикшерү, рөхсәт көгазе бирү турында яисә рөхсәт көгазе бирүдән баш тарту турында карап проектын өзөрләү – ведомствоара соратуларга жавап алынган көннән биш эш көне;

4) рөхсәт көгазе бирү турында яисә рөхсәт көгазе бирүдән баш тарту турында карап кабул итү – ведомствоара соратуларга жавап алынган көннән сиғез эш көне;

5) рөхсәт көгазе бирү турында яисә рөхсәт көгазе бирүдән баш тарту турында карапны гариза бириүчегө (вәкилгә) жибәрү – тиешле карапга кул куелган көннән бер эш көне.

2.7. Дәүләт хезмәтен күрсәтүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән мөнәсәбәтләр Министрлыкның рәсми сайтында, Республика порталында, Бердәм порталда, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) федераль реестры» федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырылган норматив хокукий актлар нигезендә җайга салына.

2.8. Дәүләт хезмәтләре күрсәтү өчен кирәклө документлар исемлеге:

1) өлөгө Административ регламентка 1 нче күшымта нигезендәге форма буенча Татарстан Республикасы урман министры (алга таба – министр) исеменә гариза, анда түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

оешманың тулы һәм кыскартылған атамасы, оештыру-хокукий рөвеше, урнашкан урыны һәм почта адресы, банктагы реквизитлары – юридик зат өчен;

гариза бируденең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта), яшәү урыны адресы, шәхесен танықлый торған документ реквизитлары – шәхси эшкуар булып торған граждан өчен;

вәкилнең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта) – гариза вәкил тарафыннан бирелгән очракта;

2) планлаштырылған эшләрне башкару өчен кирәк булған жирлөрнең урнашкан урыны һәм мәйданы, урманнардан файдалану өчен нигезлөр һәм жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкару вакыты.

Гаризага затның гариза бируде исеменнән эш итүгә вәкаләтләрен раслаучы документ теркәп бирелә (кирәк булғанда).

Дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен гаризаның бланкын гариза бируде Министрлыкка, күпфункцияле үзәккә шәхсөн мәрәжәгать иткәндә алырга мөмкин. Бланкның электрон формасы Министрлыкның рәсми сайтында, Республика порталында, Бердәм порталда урнаштырыла.

Гариза һәм ача теркәп бирелүче документлар гариза бируде (вәкил) тарафыннан түбәндәге юллар белән бирелергә (жибәрелергә) мөмкин:

шәхсөн (вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ нигезендә вәкил тарафыннан);

почта аша;

күпфункцияле үзәк аша;

гариза бируденең дәүләт хезмәте күрсәтүне сорап кайсы портал аша мәрәжәгать итүенә бәйле рөвештә, Бердәм порталны яисә Республика порталын файдаланып.

2.9. Гариза бируде теләгән очракта түбәндәге документларны бирергә хокуклы:

юридик зат мәрәжәгать иткән очракта – юридик затның Россия Федерациясе территориясендә теркәлгән булуын раслау өчен Юридик затларның бердәм дәүләт реестрыннан мәгълүматларны;

шәхси эшкуар мәрәжәгать иткән очракта – шәхси эшкуарның Россия Федерациясе территориясендә теркәлгән булуын раслау өчен Шәхси эшкуарларның бердәм дәүләт реестрыннан мәгълүматларны;

жир асты байлыкларыннан файдалануга лицензиянең, дәүләт ихтыяжлары өчен жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга дәүләт заданиесе яисә дәүләт контракты булуы түрнәдә мәгълүмат.

Дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәкле гаризаны һәм документларны тапшыру ысууллары өлөгө Административ регламентның 2.8 пунктында билгеләнгән.

Гариза бируде тарафыннан өлөгө пунктта күрсәтелгән документларның бирелмәве гариза бирудегә дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен нигез була алмый.

2.10. Дәүләт хезмәте күрсәту максатларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә Министрлык түбәндәгеләрне соратып ала:

1) Федераль салым хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсеннән:

юридик зат мөрәжәгать иткән очракта – юридик затның Россия Федерациясе территориясендә теркәлгән булуын раслау өчен Юридик затларның бердәм дәүләт реестрынан мәгълүматларны;

шәхси эшкуар мөрәжәгать иткән очракта – шәхси эшкуарның Россия Федерациясе территориясендә теркәлгән булуын раслау өчен Шәхси эшкуарларның бердәм дәүләт реестрынан мәгълүматларны;

салым органында салым түләүче буларак теркәлу туринда мәгълүматны;

2) Жир асты байлыкларынан файдалану буенча Идел буе федераль округы буенча департаменттан жир асты байлыкларынан файдалануга лицензиянен, дәүләт ихтыяжлары өчен жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга дәүләт заданиесе яисә дәүләт контракты булыу туринда мәгълүмат;

3) урманчылыклардан – соратыла торган урман кишәрлеген натураль тикшерү акты.

2.11. Әлеге Административ регламентның 2.10 пунктында күрсәтелгән дәүләт хакимияте органнарының һәм оешмаларның документларны һәм мәгълүматны бирмәве (вакытында бирмәве) гариза бирүчегә дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен нигез була алмый.

2.12. Дәүләт хезмәте күрсәткәндә Министрлыкка гариза бирүчедән түбәндәгеләрне таләп итү тыела:

1) дәүләт хезмәте күрсәту өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, әлеге Административ регламентта бирү карапмаган документларны һәм мәгълүматны бирүне яки гамәл қылу карапмаган гамәлләр қылуны;

2) «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру туринда» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясы 6 кисәгендә (алга таба – 210-ФЗ номерлы Федераль закон) күрсәтелгән документлардан кала, Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары нигезендә дәүләт хезмәте күрсәтүче дәүләт хакимияте органнары, дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы башка дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре жирле үзидарә органнары һәм (яисә) оешмалар карамагында булган документларны һәм мәгълүматны бирүне;

3) түбәндәгे очраклардан кала, дәүләт хезмәте күрсәту туриндагы мөрәжәгать беренче тапкыр кире кагылганда аларның булмавы һәм (яисә) төгәл булмавы билгеләнмәгән документларны һәм мәгълүматны бирүне:

дәүләт хезмәте күрсәтүне сорап беренче тапкыр гариза биргәннән соң норматив хокукий актларда дәүләт хезмәте күрсәтүгә кагылышлы таләпләрнен үзгәрүе;

гариза бирүченең дәүләт хезмәте күрсәтүгө мөрәжәгате беренче тапкыр кире кагылғаннан соң гариза бирүченең дәүләт хезмәте күрсәтуне сорап язган гаризасында һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle элек бирелгән документлар тупланмасына кертелмәгән документларда хаталарның булуы;

дәүләт хезмәте күрсәту турында мөрәжәгать кире кагылғаннан соң документларның гамәлдә булу вакыты чыгуы яисә мәгълүматның үзгәреүе;

дәүләт хезмәте күрсәту турында мөрәжәгать беренче тапкыр кире кагылған вакытта Министрлыкның вазыйфаи затының документлар нигезендә расланган хаталы яисә законга каршы гамәлләр қылу (гамәл кылмау) факты (билгеләре) ачыклануы һәм, гариза бирүчедән аңа уңайсызлыklар китергән өчен гафу үтенеп, бу турыда гариза бирүчегө язма рәвештә Министрлык житәкчесе имза күйган хәбәр жибәрелә;

4) «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтуне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федеरаль законның 9 статьясы 1 кисәгендә күрсәтелгән исемлеккә кертелгән хезмәт күрсәтүләр нәтижәсендә хезмәт күрсәтүләр, документлар һәм мәгълүмат алудан тыш, дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен кирәkle булган һәм башка дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, оешмаларга мөрәжәгать итү белән бәйле гамәлләр қылу, шул исәптән килештерү узу;

5) өлөгө документларга тамгалар қую яисә аларны кире алу дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle шарт булып торган очраклардан һәм федераль законнарда билгеләнгән башка очраклардан тыш, электрон үрнәкләре «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтуне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федеरаль законның 16 статьясы 1 кисәге ^{7²} пункты нигезендә элегрәк расланган документларны һәм мәгълүматны көгөз чыганакта бирү.

2.13. Дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен, шулай ук дәүләт хезмәте күрсәтуне туктату өчен нигезләр юк.

2.14. Дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләр түбәндәгеләр:

1) төгөл яки тулы булмаган яисә өлөгө Административ регламентта билгеләнгән таләпләргө туры килмәгән документлар бирү;

2) гаризада урманнардан яисә урман кишәрлекенинән файдалануның Россия Федерациясе Урман кодексының 43 статьясы 3 кисәгендә каралмаган максатларны күрсәту.

2.15. Дәүләт хезмәтен гариза кергәнчегө кадәр алдан өзөрлөү (проактив) режимында күрсәту очраклары булганы юк.

2.16. Дәүләт хезмәте өчен түләү алынмый.

2.17. Дәүләт хезмәтен күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләр, шулай ук дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы оешмалар тарафыннан бирелүче документ (документлар) турында мәгълүматлар Россия Федерациясе норматив хокукуй актларында каралмаган.

2.18. Дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle həm мәжбүри хезмәtlər өчен түлөү әлеге хезмətlərneң булмавы сəбəпле алыный.

2.19. Гариза биргən вакытта, шулай ук дәүләт хезмәте күрсətүнен нəтиjəsen алганда Министрлыкta həm kùpfunkcияle үzəktə чират кətү вакыты 15 минуттан та артырга тиеш түгел.

2.20. Эш кənendə 18:00 гə кадəр бирелгən гариза Министрлыкta кергən кənendə теркələ. Эш кənendə 18:00 дən соң яисə эш кəne булмаган кənnе бирелгən гариза Министрлыкta икенче эш кənendə теркələ.

2.21. Гариза би्रүчелəр белən эшləy биналарында мəgъlumatı əlmə taktalap куела. Бинаның ал яғында Министрлыкның, кùpfunkcияle үzəknən atamasы турында мəgъlumat урнаштырыла.

Гариза би्रүчелərgə dokumentlar тутыру өчен урындыklar, əstəllər куелган кабул итүне кətү урыннары бүлеп бирелə.

Бина санитар талəplərgə həm normalarга туры кiterеп жиһазландырылырга тиеш.

Министрлык, кùpfunkcияle үzək инвалиdlar (кресло-коляскadan həm юл күrsətүche этlərdən faydalanучы инвалиdlarны da керteп) өchen түbəndəgelərne təemini itərgə tiesh:

гариза би्रүchelər белən эшləy биналарыna totkarlyksız kerü өchen шартlar булдыруны;

гариза би्रүchelər белən эшləy биналары урнаштыrylgan territoriyadə məstəkylər xərəkət ity, əlegə биналарга kerü həm alardan chygı, shul isəptən kreslo-kolyasca faydalanyip, transportka utyru həm annan chygı өchen məmkinleklerne;

kerü həm məstəkylər xərəkət ity sələte яғynnан dəvalap bulmый torghan avyrułarы bulgan invalidlarны ozatyp yərune, alaraga yrdəm itüne;

invalidlarның tormыш eşçənləgenə kagylyshly chikləulərne isəpkə alyp, alarnың гариза би्रүchelər белən эшləy биналарыna totkarlyksız kerə aluyn təemini ity өchen kirəkle jihaslар həm məgъlumat chiganaklary urnaшtyruны;

invalidlar өchen kirəkle, tavış yrdəmendə birelə həm ukyala torghan məgъlumatny həm shulay uk яzmalarны, bilgelərne həm baska tekstlry həm grafikalny məgъlumatny relief-noktalys Brailly shrifti belən яzylgan bilgelər yrdəmendə kabatlap bireune, binaga surdotərjəməchenə həm tiflosurdotərjəməchenə kertüne;

гариза би्रүchelər белən эшləy binaсыna, anyıñ maxsus əyrətelgən buluyn raslyy torghan həm Rossiya Federasiye Xezmət həm xalıknı sozialy jklaу ministrlygynyň «Юл kүrsətүche etneñ maxsus əyrətelgən buluyn həm anyı birey tərtiben raslyy torghan dokument formasын raslaу турыnda» 2015 elnyıñ 22 iyunendəge 386n nömerly kaarary nigezendə birelə torghan dokument bulganda, юл kүrsətүche etne kertüne;

dəyulət хезмəte kүrsətүdə katnasha torghan Ministrlyk, kùpfunkcияle үzək хезmətkərlərenen invalidlarның baska затlar belən ber dərəjədə

дәүләт хезмәтеннән файдалана алуына комачаулық итүче киртәләрне узуда ярдәм итүен.

Гариза би्रүчеләр белән эшләү биналарын инвалидлар мәнфәгатыләрен исәпкә алыш тулысынча үзгәртеп кору мөмкин булмаганда, әлеге затлар дәүләт хезмәте күрсәту урынына әлеге мөмкинлек булдырылгач, үзенең тору урыны буенча килә ала яки дистанцион режимда тәэммин ителә.

Министрлық, күпфункцияле үзәк бинасы янындагы территория транспорт кую өчен урыннар белән жиһазландырыла.

2.22. Дәүләт хезмәте күрсәтүдән файдалана алу һәм аның сыйфатлы булыу дәрәжәсе түбәндәгеләр нигезендә бәяләнә:

1) дәүләт хезмәте күрсәту тәртибе турында гражданнарның хәбәрдар булыу дәрәжәсе (дәүләт хезмәте турында мәгълүматның ачыклыгы, мәгълүмат алу ысулын сайлау мөмкинлеге);

2) дәүләт хезмәте күрсәту срокларының һәм дәүләт хезмәте күрсәткән вакытта административ процедуralар (гамәлләр) срокларының үтәлүе;

3) Бердәм портал яисә Республика порталы аша электрон рәвештә дәүләт хезмәтеннән файдалану мөмкинлеге;

4) дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен түләүсез рәвештә Бердәм порталга яисә Республика порталына керү мөмкинлеген тәэмmin итү;

5) дәүләт хезмәте күрсәту нәтижәләре буенча гариза би्रүчеләрдән нигезле шикаятыләрнең булмавы;

6) дәүләт хезмәте күрсәту барышында мәгълүмат алу мөмкинлеген тәэмmin итү.

Гариза бириүчеләргә Бердәм порталда, Республика порталында дәүләт хезмәте күрсәтүдән файдалана алу дәрәжәсен һәм аның сыйфатлы булыуң бәяләү мөмкинлеге бирелә.

2.23. Гариза бириүче Министрлыкның вазыйфаи затлары белән хезмәттәшлек итә:

1) гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларны шәхсән (вәкил тарафыннан) тапшырганда – 15 минуттан да артык түгел;

2) шәхсән (вәкил тарафыннан) дәүләт хезмәте күрсәтүнен нәтижәсен алганда, шулай ук Республика порталы яисә Бердәм портал ярдәмендә мәрәжәгать иткән гариза бириүче дәүләт хезмәте күрсәтүнен нәтижәсен көгазь чыганакта алу ысулын сайлаганда – 15 минуттан да артык түгел.

Гариза бириченең дәүләт хезмәте күрсәткәндә күпфункцияле үзәк хезмәткөрләре белән хезмәттәшлеке гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларны шәхсән (вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ нигезендә вәкил тарафыннан) биргәндә, шулай ук Министрлыкның, аның вазыйфаи затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять биргәндә – 15 минуттан да артык түгел.

2.24. Дәүләт хезмәте күрсәту барышы турында мәгълүматны Министрлыкка телдән (шәхсән яисә телефон аша) яки язмача мәрәжәгать иткәндә, шулай ук Министрлыкның рәсми сайтыннан, Республика порталыннан, Бердәм порталдан алырга була.

2.25. Гариза бирүче дәүләт хезмәте күрсәтуне сорап гариза белән күпфункцияле үзәккә мөрәжәгать итәргө хокуклы. Гариза кергәч, күпфункцияле үзәк күпфункцияле үзәк һәм Министрлык арасында хезмәттәшлек турында килешүдә билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда, ләкин гариза күпфункцияле үзәккә кергән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча, аның Министрлыкка тапшырылуын тәэммин итә.

Дәүләт хезмәте күрсәтүгө гариза күпфункцияле үзәккә бирелгән очракта, дәүләт хезмәте экстерриториаль принцип буенча күрсәтелә.

Комплекслы сорату буенча дәүләт хезмәте күрсәту каралмаган.

2.26. Электрон рәвештә дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә тубәндәгеләр тормышка ашырыла:

1) гариза бирүчегө (вәкилгә) әлеге Административ регламентта билгеләнгән тәртиптә мәгълумат бирү һәм гариза бирүченең (вәкилнең) дәүләт хезмәте турында мәгълуматлардан файдалана алуын тәэммин итү;

2) гариза бирүченең кайсын сайлавына карап, Бердәм портал һәм Республика порталы аша, гариза һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларны электрон рәвештә Министрлыкка жибәрү;

3) ВЭХС аша яисә язмача соратулар жибәрү юлы белән Министрлыкның һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүче башка органнарның, дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнаша торган дәүләт хакимиите органнары һәм оешмаларның үзара хезмәттәшлеге;

4) гариза бирүченең гаризаның үтәлеше барышы турында мәгълумат алуы;

5) гариза бирүче Бердәм портал һәм Республика порталындагы шәхси кабинетында дәүләт хезмәте күрсәтүнең Министрлыкның вәкаләтле вазыйфаи заты көчәйтелгән квалификацияле электрон имза куйган нәтиҗәсен алуы;

6) әлеге Административ регламентның V кисәгендә билгеләнгән тәртиптә Министрлыкның, Министрлыкның вазыйфаи затларының, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең каарларына, гамәлләренө (гамәл кылмауларына) шикаять бирү.

2.27. Гариза бирүче Бердәм портал яисә Республика порталы аша электрон рәвештә гариза бирү өчен тубәндәге гамәлләрне башкара:

1) гамәл кылуга хокуқын раслый;

2) дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри мәгълуматлардан торган электрон гариза формасын ача һәм тутыра;

3) электрон гариза формасына электрон рәвештәге документларны яисә документларның электрон нөсхәләрен беркетө;

4) электрон рәвештә дәүләт хезмәте күрсәту шартлары һәм тәртибе белән танышу һәм килешү фактын, шулай ук шәхси белешмәләрне эшкәртүгө килешүне (физик затлар өчен, шәхси эшкуарларны да кертеп) раслый;

5) хәбәр ителгән мәгълуматларның дөреслеген раслый;

6) өлөгө Административ регламент таләплөрөнө туры китереп, электрон гаризага имза күя;

7) тутырылган электрон гаризаны жибәрә həm аның жибәрелүе расланган тиешле хәбәр ала.

2.28. Бердәм порталда яисә Республика порталында гариза бирүчегө тутыру өчен гаризаның электрон формасы урнаштырыла. Гариза бирүче тарафыннан гаризаның электрон формасының hər юлы тутырылғаннан соң, аның бердәй электрон сервис форматына туры килү-килмәве тикшерелә. Гаризаның электрон формасында юлларның тиешенчә тутырылмавы ачыкланган очракта, гариза бирүчегө нәкъ менә шуши курсөтөлгөн электрон формада нинди хата китүе həm аны төзөтү тәртибе турында мәгълүмати хәбәр бирелә.

2.29. Документларны электрон рөвештө тапшырганда гариза бирүчегө түбәндәге мөмкинлекләр бирелә:

1) элегрәк көртөлгөн мәгълүматны саклаган хәлдө, гаризаның электрон формасын тутыруның теләсә кайсы этапына өйләнеп кайту;

2) гариза бирүченең Бердәм порталда həm Республика порталында элегрәк аның тарафыннан тапшырылган документлардан, өлөгө документлар тапшырылган вакыттан кимендә бер ел дәвамында файдалана алуы.

2.30. Дәүләт хезмәте курсөтү турында гаризага гариза бирүченең яисә вәкилнең гади электрон имzasы яисә урман кишәрлеген арендага бирү турында шартнамәгө «Электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә көчәйтөлгөн квалификацияле электрон имза куела.

III. Административ процедураларның составы, башкару эзлеклелеге həm сроклары

3.1. Дәүләт хезмәте курсөтү түбәндәге административ процедуралардан тора:

гаризаны həm дәүләт хезмәте курсөтү өчен кирәkle документларны кабул итү həm теркөү;

ВЭХС аша дәүләт хезмәте курсөтүдө катнашучы дәүләт хакимиите органнарына həm оешмаларга ведомствоара соратулар формалаштыру həm жибәрү həm ВЭХС ярдәмендә документлар (мәгълүматлар) алу;

гаризаны həm дәүләт хезмәте курсөтү өчен кирәkle документларны карап тикшерү, рөхсәт көгазе бирү турында яисә рөхсәт көгазе бирүдән баш тарту турында карап проектын өзөрлөү;

рөхсәт көгазе бирү турында яисә рөхсәт көгазе бирүдән баш тарту турында карап кабул итү;

рөхсәт көгазе бирү турында яисә рөхсәт көгазе бирүдән баш тарту турында карап гариза бирүчегө (вәкилгө) жибәрү;

дәүләт хезмәте курсөтү нәтижәсендә бирелгөн документларда ясалган хәреф хatalарын həm (яисә) ялгышларны төзөтү.

**Гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле
документларны кабул итү һәм теркәү**

3.2. Гаризаның һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле документларның Министрлыкка керүе административ процедураларны (гамәлләрне) башлау өчен нигез булып тора.

3.3. Административ процедураны (гамәлләрне) башкару өчен жаваплы зат – Министрлыкның оештыру эше бүлеге башлыгы.

3.4. Гариза биричे шәхсән яисә үзенең вәкиле ярдәмендә почта, күпфункцияле үзәк аша яисә Республика порталын яки Бердәм порталны файдаланып, электрон документ рәвешендә, дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле документлар теркәлгән һәм эчтәлеге өлеге Административ регламентның таләпләренә туры килгән гариза бирә.

Вәкилнең вәкаләтләре гражданлык законнарында билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелергә тиеш.

3.5. Министрлыкның оештыру эше бүлеге вазыйфаи заты гариза кергән көнне түбәндәгеләрне башкара:

1) гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле документларны терки;

2) Министрлыкка шәхсән мөрәҗәгать иткән очракта гариза биричегә документларны кабул итү датасы һәм гаризаның аны кабул итү номеры күелган күчермәсен бирә;

3) гариза Республика порталы яисә Бердәм портал аша бирелгән очракта, гариза биричегә гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле документларны кабул итү һәм теркәү турында электрон рәвештә хәбәрнамә жибәрелә;

4) дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле документларны теркәп, гаризаны министрга жибәрә.

3.6. Административ процедураны (гамәлләрне) башкару нәтижәсендә гариза теркәлә, аңа документлар өстәлә, алар министрга жибәрелә.

ВЭХС аша дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы дәүләт хакимиите органнарына һәм оешмаларга ведомствоара соратулар формалаштыру һәм жибәрү һәм ВЭХС ярдәмендә документларны (мәгълүматларны) алу

3.7. Дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәкле документлар белән бергә теркәлгән гаризаның Бүлек башлыгына бирелүе административ процедураны (гамәлләрне) башлау өчен нигез булып тора.

3.8. Административ процедураны (гамәлләрне) башкару өчен жаваплы зат Бүлек башлыгы була.

3.9. ВЭХС аша документлар (мәгълүматлар) алу өчен ведомствоара соратуларны һәм ВЭХС ярдәмендә документларны (мәгълүматларны) Бүлек белгече жибәрә һәм ала.

Гариза бирүче тарафыннан дәүләт хезмәте күрсәтүгә гариза Министрлыкка шәхсөн, поча яисә күпфункцияле үзәк аша гариза жибәрү юлы белән бирелгәндә, ведомствоара сорату гариза теркәлгән көндә өзерләнә һәм жибәрелә.

Гариза бирүче тарафыннан дәүләт хезмәте күрсәтүгә гариза Республика порталы яисә Бердәм портал аша бирелгәндә, ВЭХС аша ведомствоара сорату, техник мөмкинлекләр булганда, гариза теркәлгән көнне дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен файдаланыла торган автоматлаштырылган мәгълүмат системасы ярдәмендә автомат рәвештә жибәрелә.

Ведомствоара электрон документлар өйләнеше бердәм системасы ярдәмендә ведомствоара соратуга җавап алуның максималь срокы биш эше көне тәшкил итә.

3.10. Өлеге Административ регламентның 2.10 пунктында күрсәтелгән документлар (мәгълүмат) Административ процедураны (гамәлләрне) башкару нәтижәсе булып тора.

**Гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle
документларны карап тикшерү, рөхсәт кәгазе бирү турында яисә рөхсәт
кәгазе бирүдән баш тарту турында карап проектын өзерләү**

3.11. Дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документлар белән бергә теркәлгән гаризаның, шулай ук ведомствоара соратуларга җавапларның Бүлек башлыгына бирелүе административ процедураны (гамәлләрне) башлау өчен нигез булып тора.

3.12. Административ процедураны (гамәлләрне) башкару өчен җаваплы зат Бүлек башлыгы була.

3.13. Бүлек вазыйфаи заты ведомствоара соратуларга җаваплар алынган көннән биш эш көне дәвамында:

1) гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларны карап тикшерүне тәэмин итә;

2) рөхсәт кәгазе бирү турында карап проектын өзерләүне тәэмин итә;

3) дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тартуга өлеге Административ регламентның 2.14 пунктында каралган нигезләр булганда, баш тартуның нигезләрен күрсәтеп, бирелгән документларны Министрлыкка кире кайтара.

3.14. Рөхсәт кәгазе бирү турында яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту турында карап проектын өзерләү административ процедураны (гамәлләрне) башкару нәтижәсе булып тора.

Рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап кабул итү

3.15. Рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектын өзөрлөү административ процедураны (гамәлләрне) башлау өчен нигез булып тора.

3.16. Административ процедураны (гамәлләрне) башкару өчен жаваплы зат Бүлек башлыгы була.

3.17. Бүлекнең вазыйфаи заты ведомствоара соратуларга жаваплар алынган көннән жиде эш көне дәвамында:

1) Министрлыкның вәкаләтле вазыйфаи затына рөхсәт кәгазе бирү түрүнде карап проектын кул куярга тапшыра;

2) дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен әлеге Административ регламентның 2.14 пункттында каралған нигезлөр булған очракта, рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектын Министрлыкның вәкаләтле вазыйфаи затына кул куярга тапшыра.

3.18. Министрлыкның вәкаләтле вазыйфаи заты рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектын алған көннән бер эш көне дәвамында рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектына кул куя һәм аны Министрлыкның жибәрелә торған корреспонденцияне исәпкә алу өчен жаваплы вазыйфаи затына тапшыра.

3.19. Рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектына кул куелу административ процедураны (гамәлләрне) башкару нәтижәсе булып тора.

Рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектын гариза бирүчегө (вәкилгә) жибәрү

3.20. Бүлекнең вазыйфаи заты рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап проектына кул куелған көннән бер эш көне дәвамында:

1) рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карапның бер нөсхәсен кәгазь чығанакта гариза бирүчегө шәхсән тапшыра яисә аны алу түрүнде хәбәр теркәлгән заказлы хат рәвешендә почта аша жибәрә;

2) гариза бирүче дәүләт хезмәте күрсәтүгө гаризаны Республика порталы яисә Бердәм портал аша биргәндә, рөхсәт кәгазе бирү түрүнде яисә рөхсәт кәгазе бирүдән баш тарту түрүнде карап гариза бирүченең шәхси кабинетына жибәрә. Гариза бирүче дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсен кәгазь чығанакта алуны сайлаган очракта, әлеге Административ регламентның 3.20 пункты 1 пунктчасында күрсәтелгән административ процедуралар (гамәлләр) башкарыла.

3.21. Гариза бирүчегө рөхсөт көгазе бирү турында яисө рөхсөт көгазе бирүдөн баш тарту турында каарның жибәрелүе административ процедураны (гамәллөрне) башкару нәтижәсе булып тора.

Дәүләт хезмәте күрсөту нәтижәсендә бирелгөн документларда хәреф хаталарын һәм (яисө) ялгышларны төзөтү

3.22. Гариза бирүче тарафыннан Министрлыкка дәүләт хезмәтен күрсөту нәтижәсендә бирелгөн документларда хәреф хаталарын һәм (яисө) ялгышларны төзөтү туринда ирекле шәкелдө язылган гаризаның бирелүе (жибәрелүе) административ процедураны (гамәллөрне) башлап жибәрү өчен нигез булып тора.

Дәүләт хезмәтен күрсөту нәтижәсендә бирелгөн документларда хәреф хаталарын һәм (яисө) ялгышларны төзөтү туринда гариза Министрлыкка гариза бирүче тарафыннан электрон рөвештө Министрлыкның рәсми сайты, язма рөвештө көгазь чыганакта почта аша яисө гариза бирүчене шәхси кабул иткөндө тапшырыла.

3.23. Дәүләт хезмәтен күрсөту өчен жаваплы Бүлек башлыгы гариза бирүче тапшырган гаризаны карый һәм өлеге гариза теркәлгөн көннөн ике эш көненнөн артық булмаган вакыт эчендө гаризада күрсәтелгөн белешмәлөрне тикшерө.

3.24. Административ процедура буенча карап хәреф хаталарының һәм (яисө) ялгышларның булуы яки булмавына таянып кабул ителө.

3.25. Дәүләт хезмәтен күрсөту нәтижәсендә бирелгөн документларда хәреф хаталары һәм (яисө) ялгышлар булуы ачыкланган очракта, Бүлек башлыгы тиешле гаризаны теркәлгөн көннөн биш эш көненнөн артық булмаган вакыт эчендө күрсәтелгөн документлардагы хаталарны төзөтө һәм документларны алмаштыра.

3.26. Дәүләт хезмәтен күрсөту нәтижәсендә бирелгөн документларда хәреф хаталары һәм (яки) ялгышлар булмаган очракта, Бүлек башлыгы гариза бирүчегө язма рөвештө тиешле гариза теркәлгөн көннөн биш эш көненнөн артық булмаган вакыт эчендө өлеге хәреф хаталарының һәм (яисө) ялгышларның булмавы туринда хәбәр итә.

3.27. Гариза бирүчегө элек бирелгөн, дәүләт хезмәте күрсөту нәтижәсе булып торған документка алмашка төзөтөлгөнен бирү (жибәрү) яки мондый хаталарның һәм (яки) ялгышларның булмавы туринда хәбәр итү административ процедураның нәтижәсе булып тора.

3.28. Өлеге административ процедураны (гамәллөрне) башкару вакыты дәүләт хезмәте күрсөту вакытына керми.

IV. Административ регламентның үтәлешен контролъдә тоту рәвешләре

4.1. Жаваплы вазыйфай затлар тарафыннан өлеге Административ регламентның һәм дәүләт хезмәте курсатыгә карата таләпләр билгели торган башка норматив-хокукий актларның нигезләмәләре үтәлеше, шулай ук алар тарафыннан каарлар кабул ителүне ағымдагы контролъдә тоту тәртибе һәм вакыт аралыгы Министрлыкның каары нигезендә билгеләнә.

4.2. Әлеге Административ регламентның һәм дәүләт хезмәте курсатыгә карата таләпләр билгели торган башка норматив-хокукий актларның нигезләмәләре үтәлешенә ағымдагы контроль Министрлыкның жаваплы вазыйфай затлары тарафыннан дәүләт хезмәте курсателүнен тулылыгын тикшерү, шулай ук дәүләт хезмәте курсаткәндә каарлар кабул иту рәвешендә алыш барыла.

4.3. Ағымдагы контроль дәүләт хезмәте курсату эшен оештыру өчен жаваплы вазыйфай зат тарафыннан Министрлыкның дәүләт хезмәте курсатуда турыдан-туры катнашучы вазыйфай затларының өлеге Административ регламентның, Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актларының, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларының нигезләмәләрен үтәвен тикшерү юлы белән башкарыла.

4.4. Дәүләт хезмәте курсателүнен тулылыгын һәм сыйфатын контролъдә тоту тикшерүләр үткәрудән, гариза биручеләрнен хокуклары бозылу очракларын ачыклау һәм бетерүдән, гариза биручеләрнен Министрлыкның вазыйфай затлары каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата шикаятыләре кертелгән мөрәҗәгатьләрен карап тикшерүдән, алар буенча каарлар кабул итүдән һәм жаваплар әзерләүдән, шулай ук әлеге Административ регламентның нигезләмәләре үтәлешен тикшерүдән тора. Министрлыкның вәкаләтле вазыйфай затлары тарафыннан тикшерү дайми, һәръяклы һәм объектив булырга тиеш.

Дәүләт хезмәте курсателүнен тулылыгын һәм сыйфатын тикшерүләр планлы һәм планнан тыш була ала.

Планлы тикшерүләр Министрлыкның вәкаләтле вазыйфай затлары тарафыннан Министрлыкның каары белән расланган тикшерүләр уздыру планы нигезендә кимендә елга бер тапкыр үткәрелә.

Планнан тыш тикшерүләр гариза бирученең Министрлыкның вазыйфай затларының дәүләт хезмәте курсату барышында кабул ителгән каарларына яисә башкарган гамәлләренә (гамәл кылмаулары) карата шикаяте (дөгъвасы) нигезендә уздырыла.

Гариза бируче тарафыннан дәүләт хезмәте курсатугә контроль телефон аша телдән мәгълүмат, шулай ук соратуга жавап буларак язмача мәгълүмат яисә электрон рәвештә мәгълүмат алу юлы белән башкарыла.

4.5. Дәүләт хезмәте курсателүнен тулылыгын һәм сыйфатын тикшерү нәтижәләре акт белән рәсмиләштерелә, анда ачыкланган житешсезлекләр һәм аларны бетерү буенча тәкъдимнәр теркәлә.

4.6 Министрлыкның жаваплы вазыйфаи затлары өлеге Административ регламентның сроклары һәм процедуралары үтәлеше, дәүләт хезмәт күрсәту барышында кабул ителгән каарлар, гамәлләр кылу (гамәл кылмау) өчен шәхсән жаваплы була.

Министрлыкның жаваплы вазыйфаи затларының шәхси жаваплылығы Министрлык каары, вазыйфаи регламентлар нигезендә билгеләнә.

4.7. Гариза бирүченең хокуклары бозылу очраклары ачыкланганда тикшерү йомгаклары буенча затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.

V. 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясы 1¹ кисәгендә күрсәтелгән дәүләт хезмәте күрсәтүче органның, күпфункцияле үзәкнен, оешмаларның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, дәүләт яисә муниципаль хезмәткәрләренең, хезмәткәрләренең каарларына һәм гамәлләренең (гамәл кылмауларына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибе

5.1. Гариза бирүче дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә башкарыла торган һәм өлеге Административ регламентның һәм дәүләт хезмәте күрсәтүгө карата таләпләр билгели торган башка норматив-хокукый актларның таләпләрен боза торган гамәлләргә (гамәл кылмауларга) һәм каарларга судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү хокуқына ия.

5.2. Дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә Министрлыкның, аның вазыйфаи затларының, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең гамәлләре (гамәл кылмавы) һәм алар тарафыннан кабул ителгән (башкарыла торган) каарлар судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү предметы булып тора.

Гариза бирүче, шул исәптән түбәндәге очракларда шикаять белән мөрәжәгать итәргә мөмкин:

- 1) гаризаны теркәү срокы үтәлмәү;
- 2) дәүләт хезмәте күрсәтү срокы үтәлмәү;

3) дәүләт хезмәте күрсәткәндә аларның тапшырылуы яки гамәлгә ашырылуы Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, өлеге Административ регламентта каралмаган документларны яки мәгълүматны тапшыруны яисә гамәлләр кылуны таләп итү;

4) баш тартуның нигезләре федераль законнарда яисә Россия Федерациясенең алар нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, өлеге Административ регламентта каралмаган булса, дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту;

5) дәүләт хезмәте күрсәткәндә Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында, өлеге

Административ регламентта дәүләт хезмәте күрсәту өчен каралмаган түлөүне гариза бирүчедән таләп итү;

6) Министрлыкның, шулай ук аның вазыйфаи затларының дәүләт хезмәтен күрсәту нәтижәсендә бирелгән документларда хәреф хаталарын һәм (яисә) ялғышларны төзәтүдән баш тартуы яисә әлеге хатларны төзәту өчен бирелгән срокларны үтәмәве;

7) дәүләт хезмәте күрсәту нәтижәләре буенча документларны бирү срогын яисә тәртибен үтәмәү;

8) Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, әлеге Административ регламентта дәүләт хезмәте күрсәтүне туктатып тору нигезләре каралмаган очракта, дәүләт хезмәтен күрсәтүне туктатып тору;

9) дәүләт хезмәте күрсәткәндә гариза бирүчедән 2010 елның 27 июлendәге 210-ФЗ номерлы Федеरаль законның 7 статьясының 1 өлешендәге 4 пунктында каралганнындан тыш, дәүләт хезмәтен күрсәтүдән беренче тапкыр баш тартканда аларның булмавы яисә дөрес булмавы күрсәтелмәгән документларны яки мәгълүматны таләп итү.

5.3. Министрлыкның, аның вазыйфаи затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Министрлыкның житәкчесенә язма рәвештә кәгазь чыганакта (почта аша яисә гариза бирүчене шәхсән кабул иткәндә), электрон рәвештә, шулай ук күпфункцияле үзәк аша бирелә.

Министрның каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына язма рәвештә кәгазь чыганакта (почта аша), шулай ук электрон рәвештә бирелә.

Күпфункцияле үзәк хезмәткәренең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять күпфункцияле үзәк директорына язма рәвештә кәгазь чыганакта (почта аша яисә гариза бирүчене шәхсән кабул иткәндә), шулай ук электрон рәвештә бирелә.

Күпфункцияле үзәкнәң каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемтә министрлыгына язма рәвештә кәгазь чыганакта (почта аша яисә гариза бирүчене шәхсән кабул иткәндә), шулай ук электрон рәвештә бирелә.

5.4. Шикаять вәкил аша тапшырылганда, аның гариза бирүче исеменнән гамәл кылыша вәкаләтләре барлыгын раслый торган документ та тапшырыла. Мөрәҗәгать итүче исеменнән гамәл кылыша вәкаләтләре барлыгын раслый торган документ сыйфатында түбәндәгеләр тапшырылырга мөмкин:

1) Россия Федерациясе законнары нигезендә рәсмиләштерелгән ышанычнамә (физик затлар өчен);

2) гариза бирүче житәкчесе яисә әлеге житәкче тарафыннан вәкаләтләр бирелгән зат тарафыннан кул куелган, Россия Федерациясе законнары нигезендә рәсмиләштерелгән ышанычнамә (юридик затлар өчен);

3) физик затны өлеге вазыйфага билгелөп кую ача гариза бирүче исеменнөн ышанычнамәдән башка эш йөрту хокуки бирө торган вазыйфага билгелөп кую (сайлап кую) турында каарның яки вазыйфага билгелөп кую турында боерыкның күчермәсе.

5.5. Язма рөвештө бирелгөн шикаятыне кабул итү Министрлык тарафыннан эш көнендө башкарыла.

Шикаятыне шәхсөн кабул итү барышында тапшырганда, гариза бирүче Россия Федерациясе законнары нигезендө үзенең шәхесен таныклый торган документны күрсөтә.

5.6. Электрон рөвештө шикаяты гариза бирүче тарафыннан түбәндәгеләр ярдәмендө тапшырылырга мөмкин:

- 1) Министрлыкның рәсми сайты;
- 2) Республика порталы;
- 3) Бердәм портал;

4) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүче органнар, аларның вазыйфаи затлары, дәүләт һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәткәндө чыгарылган каарларына һәм кылынган гамәлләренә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөре ярдәмендө судка кадәр (судтан тыш) шикаяты бирү процессын тәэммин итүче федераль дәүләт мәгълүмат системасы (алга таба – судка кадәр шикаяты бирү системасы) порталы.

5.7. Шикаятын электрон рөвештө тапшырылган очракта, өлеге Административ регламентның 5.4 пунктында күрсәтелгөн документлар электрон имза белән имзаланган электрон документлар рөвешенән тапшырылырга мөмкин, аның формасы Россия Федерациясе законнарында карапланып, шул ук вакытта гариза бирүченең шәхесен таныклый торган документ таләп ителми.

5.8. Шикаятын алынганнан соң күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк һәм Министрлык арасында хезмәттәшлек турында килешүдә билгеләнгөн тәртиптө һәм срокларда, шикаятын көргөн көннөн киләсе эш көненнөн дә сонга калмыйча, аның Министрлыкка тапшырылуын тәэммин итә.

5.9. Шикаятын түбәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

1) каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятын бирелә торган Министрлыкның атамасы, Министрлык житәкчесенең һәм (яисә) Министрлыкның хезмәткәренең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) һәм (яисә) вазыйфасы, күпфункцияле үзәкнең атамасы һәм (яисә) аның житәкчесенең һәм (яисә) хезмәткәренең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гариза бирүче – физик затның (шәхси эшкуарның) фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятын электрон документ рөвешенән бирелгөн очракта – фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), гариза бирүчегә жавап электрон документ рөвешенән жибәрелергә тиеш булганда – электрон почта адресы, жавап язма рөвештө жибәрелергә тиеш булганда – почта адресы (шикаятын судка кадәр шикаятын бирү системасы аша

жибәрелгән очрактан тыш); гариза бируче – юридик затның атамасы, урнашкан урыны түрүнде белешмәләр, элемтә өчен телефон номеры (номерлары), гариза биручегә жавап жибәрү өчен электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм почта адресы (шикаять судка кадәр шикаять бирү системасы аша жибәрелгән очрактан тыш);

3) Министрлыкның, аның житәкчесенең яисә вазыйфаи затының, күпфункцияле үзәкнен, аның житәкчесенең яисә хезмәткәренең шикаять бирелә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмаулары) түрүнде мәгълumatлар;

4) гариза бирученең Министрлыкның, аның житәкчесенең яисә вазыйфаи затының, күпфункцияле үзәкнен, аның житәкчесенең яисә хезмәткәренең каарлары һәм гамәлләреннән (гамәл кылмауларыннан) ризасызылығына нигез булган дәлилләр. Гариза бируче тарафыннан үз дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта), яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.10. Министрлыкка карауга тапшырылган шикаять, ул тапшырылган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча теркәлә һәм шикаятьне карап тикшерү вәкаләтләре бирелгән вазыйфаи зат тарафыннан теркәлгән көннәннән 15 эш көне, ә Министрлыкның, шулай ук аның вазыйфаи затларының дәүләт хезмәтен күрсәту нәтижәсендә бирелгән документларда хәреф хаталарын һәм (яисә) ялгышларны төзәтүдән баш тартуы яисә әлеге хатларны төзу өчен бирелгән срокларны үтәмөвенә шикаять бирелгән очракта – теркәгән көннән биш эш көне дәвамында карап тикшерелә.

5.11. Шикаятьне карап тикшерүне туктату өчен нигезләр юк.

5.12. Шикаятьне карап тикшерү нәтижәләре буенча Министрлык акт рәвешендә түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләндерү түрүнда, шул исәптән кабул ителгән каарны гамәлдән чыгару, дәүләт хезмәтен күрсәту нәтижәсендә бирелгән документларда хәреф хаталарын һәм (яисә) ялгышларны төзәтү, Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, әлеге Административ регламент нигезендә түләү карап шикаять бирүчегә кире кайтару рәвешендә;

2) шикаятьне канәгатьләндерүдән баш тарту түрүнда.

5.13. Әлеге Административ регламентның 5.12 пунктында күрсәтелгән каарны кабул итү көннәннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча, гариза биручегә язма рәвештә һәм аның теләге буенча электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә шикаятьне карап тикшерү нәтижәләре түрүнда дәлилләнгән жавап жибәрелә. Шикаять судка кадәр шикаять бирү системасы аша жибәрелгән очракта, гариза биручегә жавап шулай ук әлеге система аша жибәрелә.

5.14. Шикаятьне карап тикшерү барышында яки тикшерү нәтижәләре буенча Россия Федерациясе Административ хокук бозулар түрүнда кодексының 5.63 статьясында каралган административ хокук бозу яки жинаять составы билгеләре ачыкланган очракта, әлеге Административ

регламентның 5.3 пункты нигезендә шикаятыларне карап тикшеру вәкаләтләре бирелгән вазыйфаи зат булган материалларны кичекмәстән прокуратура органнарына жибәрә.

5.15. Шикаятыне карап тикшеру нәтижәләре буенча бирелгән жавапта түбәндәгеләр күрсөтелә:

1) дәүләт хезмәтен күрсөткөн, шикаятыне карап тикшергән органның атамасы, шикаять буенча карап кабул иткән вазыйфаи затның вазыйфасы, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) карапына яки гамәленә (гамәл кылмавына) шикаять бирелә торган вазыйфаи зат турындагы мәгълүматларны да кертеп, карапның номеры, датасы, кабул ителгән урыны;

3) гариза бирученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) яисә атамасы;

4) шикаять буенча карап кабул иту өчен нигезләр;

5) шикаять буенча кабул ителгән карап;

6) шикаять нигезле дип табылган очракта, – гариза биручегә дәүләт хезмәте курсөткәндә ачыкланган хокук бозуларны тиз арада бетерү максатларында Министрлык үз гамәлләре турында мәгълүмат жибәрә һәм аңа үңайсызлыklар китергән өчен гариза биручедән гафу үтәнә, дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен киләчәктә аңа нинди гамәлләр кылышыга кирәклеге турында мәгълүмат бирә;

7) шикаять буенча кабул ителгән карапга шикаять бири тәртибе турында мәгълүматлар.

5.16. Шикаятыне карап тикшеру нәтижәләре буенча бирелгән жавапка шикаятыне карап тикшеру вәкаләте бирелгән вазыйфаи зат имза куя.

5.17. Гариза бируче шикаятыне карап тикшеру барышында Министрлыкның, күпфункцияле үзәкнәнең, Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемтә министрлыгының вазыйфаи затлары тарафыннан кабул ителгән карапдан риза булмаган очракта, яки алар тарафыннан карап кабул ителмәсә, гариза бируче Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына мәрәҗәгать итәргә яки кабул ителгән карапга суд аша Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

5.18. Шикаятыне бири һәм карап тикшеру тәртибе турындагы мәгълүматны түбәндәге ысууллар белән алырга була:

1) мәгълүмати элмә такталардан;

2) «Интернет» мәгълүмат-телеинформацияция чөлтәреннән:

Министрлыкның рәсми сайтында;

Республика порталында;

Бердәм порталда;

3) Министрлыкка телдән (телефон аша яки шәхсән) мәрәҗәгать иткәндә;

4) Министрлыкка язмача (шул исәптән, Министрлыкның рәсми сайты аша жибәрелгән электрон документ рәвешендә) мәрәҗәгать иткәндә.

5.19. Министрлык шикаятыне канәгатыләндерүдән түбәндәге очракларда баш тарта:

- 1) шул ук предмет һәм шул ук нигезләр буенча шикаятында карата законлы көченә кергән суд, арбитраж суды карапы булганда;
- 2) шикаять Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтләре расланмаган зат тарафыннан бирелгәндә;
- 3) шул ук гариза биручегә карата һәм шикаятында шул ук предметка карата элегрәк кабул ителгән карап булганда.

5.20. Министрлык түбәндәге очракларда шикаятыне җавапсыз калдыра (бу хакта гариза биручегә билгеләнгән тәртиптә хәбәр итә):

- 1) шикаятында цензурасыз яки мыскыллы гыйбарәләр, вазыйфаи затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә янаулар булса;
- 2) шикаять текстын, мөрәжәгать итүченең фамилиясен яки почта адресын уку мөмкинлеге булмаса.

5.21. Шикаять канәгатыләндерелергә тиеш түгел дип танылган очракта, гариза биручегә кабул ителгән карап турында дәлилле аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән карапга шикаять бири тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.22. Министрлыкның, аның вазыйфаи затларының карапларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бири тәртибе түбәндәге норматив хокукий актлар нигезендә җайга салына:

210-ФЗ номерлы Федераль закон;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәткәндә кабул ителгән карапларга һәм гамәл кылуларга (гамәл кылмауларга) шикаять бири процессын тәэммин итүче федераль дәүләт мәгълүмат системасы турында» 2012 елның 20 ноябрендәге 1198 номерлы карапы.

Шикаять бири һәм аны карап тикшерү тәртибе турында мәгълүмат Министрлыкның, күпфункцияле үзәкнең рәсми сайтында, Республика порталында, Бердәм порталда урнаштырыла, шулай ук телефон аша һәм (яисә) шәхсән кабул иткәндә телдән яки гариза бируче (вәкил) тарафыннан күрсәтелгән адрес буенча почта аша язма рәвештә жибәрелә.

Татарстан Республикасы Урман
хужалыгы министрлыгы
тарафыннан «Урман фонды
жирләрендә жир асты
байлыкларын геологик өйрәнү
эшләрен башкаруга рөхсәт кәгазе
бирү» дәүләт хезмәте күрсәтүнең
административ регламентына
кушымта

Форма

Татарстан Республикасы
урман хужалыгы министрына

(фамилиясе, инициаллары)

(юридик зат өчен – тулы һәм
кыскартылган атамасы, оештыру-
хокукий рәвеше, урнашкан урыны һәм
почта адресы, банк реквизитлары;
шәхси эшкуар өчен – фамилиясе, исеме,
атасының исеме (соңғысы – булган
очракта), яшәү урыны буенча теркәлү
адресы, шәхесен таныклый торган
документ реквизитлары;
вәкилнең фамилиясе, исеме, атасының
исеме (соңғысы – булган очракта) –
гариза вәкил тарафыннан бирелгән
очракта)

**Урман фонды жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү
эшләрен башкаруга рөхсәт кәгазе бирү турында
гариза**

Түбәндәгеләр нигезендә (тиешлесен күрсәтергә) урман фонды
жирләрендә жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкаруга
рөхсәт кәгазе бирүгезне сорыйм:

20__ елның «__» _____
номерлы жир асты байлыкларыннан файдалануга лицензия;

20__ елның «__» _____
номерлы дәүләт ихтыяжлары өчен жир асты байлыкларын геологик өйрәнү
эшләрен башкаруга дәүләт заданиесе яисә дәүләт контракты.

Эшләрне башкарганда урман утыртмаларын кису яисә капиталь төзелеш объектлары төзү тыела.

Жир асты байлыкларын геологик өйрәнү эшләрен башкару срокы:

20 елның «__» 20 елның «__» кадәр.

Урман кишәрлеге урнашкан урын: _____

Урман кишәрлекенең мәйданы: _____

Урманнардан файдалануның нигезе: _____

Электрон почта адресы: _____

Гариза бирүче (аның вәкиле) белəн элемтәгә керү өчен телефон номеры: _____

Гаризага теркәп бирелə (кирәклə документлар исемлеге):

1. _____
2. _____
3. _____

Дәүлəт хезмəте күрсөтүнең нəтижəсен түбəндəгечə тапшыруны сорыйм:

Татарстан Республикасы Дәүлəт həm муниципаль хезмəтлəр порталындағы шəхси кабинетка*

Бердəм дәүлəт həm муниципаль хезмəтлəр (функциялəр) порталындағы шəхси кабинетка*

кəгазь чыганакта шəхсəн

кəгазь чыганакта почта аша, аңа тапшырылу турында хəбəрнамə теркəлгəн заказлы хат рəвешендə

20 елның «__» _____

(гариза бирүченең (аның вәкиленең) имzasы

Искəрмə:

* гариза Татарстан Республикасы Дәүлəт həm муниципаль хезмəтлəр порталы яисə Бердəм дәүлəт həm муниципаль хезмəтлəр (функциялəр) порталы аша тапшырылганда тутырыла.